

**MATERIAŁY
IX MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ
KONFERENCJI**

**STRATEGICZNE PYTANIA
ŚWIATOWEJ NAUKI – 2013**

07-15 lutego 2013 roku

Volume 5

Ekonomiczne nauki

Przemysł
Nauka i studia
2013

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Redaktor naczelna: Prof. dr hab. Sławomir Górniak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzki, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Redakcja techniczna: Irena Olszewska, Grażyna Klamut.

Dział sprzedaży: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasieńskiego 7

tel (0-16) 678 33 19

e-mail: [prahe@rusnauka.com](mailto:praha@rusnauka.com)

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

**Materiały IX Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji
«Strategiczne pytania światowej nauki - 2013» Volume 5.
Ekonomiczne nauki.: Przemyśl. Nauka i studia - 104 str.**

W zbiorze trzymają się materiały IX Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Strategiczne pytania światowej nauki - 2013». 07-15 lutego 2013 roku po sekcjach: Ekonomiczne nauki.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody

Wydawcy – Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» – reprodukowana,

Użyta do innej publikacji.

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektyw autorów, 2013

© Nauka i studia, 2013

К.е.н., доцент Скорба О.А.
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

ХАРАКТЕРНІ РИСИ ЩО ВІДРІЗНЯЮТЬ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКУ ЕКСПЕРТИЗУ ВІД РЕВІЗІЇ ТА АУДИТУ

Для зміцнення законності і правопорядку правоохоронні органи застосовують при розгляді кримінальних і цивільних справ судові експертизи, як на стадії попереднього розслідування, так і на стадії судового розгляду справ.

У загальному значенні слова експертиза – це дослідження і рішення досвідченими фахівцями питань, які вимагають спеціальних знань в галузі науки, техніки, економіки, мистецтва або ремесла.

Одним з видів експертиз є судово-бухгалтерська експертиза, яка є економічним дослідженням конфліктних ситуацій в господарській діяльності суб'єкта господарювання за даними бухгалтерського обліку і бухгалтерської звітності, які стали об'єктами розслідування правоохоронних органів.

Метою судово-бухгалтерської експертизи є усунення і попередження повторення правопорушень в господарській діяльності суб'єкта господарювання.

Предметом же судово-бухгалтерської експертизи можуть бути: якість ревізій, які проводилися раніше; достовірність первинних документів, облікових регістрів і бухгалтерської звітності; дотримання при здійсненні господарських операцій нормативно-правової документації; порушення фінансової дисципліни, які призвели до збитку; збитки, заподіяні працівниками і посадовцями підприємства в результаті розкрадань, а також дотримання методології обліку. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи конкретизують її предмет і визначають параметри дослідження. Об'єктами можуть бути речові і документальні докази, а також матеріали слідства.

Під методом судово-бухгалтерської експертизи розуміють сукупність прийомів, які застосовуються при експертному дослідженні операцій, відображених в системі обліку.

Судово-бухгалтерська експертиза поєднує в собі процесуально-правовий та економічний зміст.

Необхідно відрізнити судово-бухгалтерську експертизу від аудиту і ревізії. Саме судово-бухгалтерська експертиза не є формою фінансового контролю, переслідує цілі, відмінні від цілей аудиту і ревізії, є формою використання спеціальних знань в судочинстві, що регламентуються процесуальним законодавством, основою для призначення судово-бухгалтерської експертизи є такі обставини справи, для правильної оцінки яких слідчому або суду потрібен висновок експерта-бухгалтера. Також слід враховувати відмінності в об'єктах дослідження і у методах, які застосовуються.

Риси схожості і відмінності досить чітко проявляються при зіставленні звичайної ревізії, ревізії, що проводиться на вимогу слідчого, і судово-бухгалтерської експертизи.

Звичайна документальна ревізія проводиться поза зв'язком з кримінальною або цивільною справою і тому не є однією з форм використання спеціальних знань в кримінальному або цивільному процесі.

Документальна ревізія, що проводиться на вимогу слідчого, як і судово-бухгалтерська експертиза є однією з форм використання спеціальних знань в судочинстві. Проте, на відміну від судово-бухгалтерської експертизи, проведення документальної ревізії не регламентується процесуальним законом і, отже, вона є не процесуальною формою використання спеціальних знань. Документальна ревізія, що проводиться на вимогу слідчого, будучи способом збирання доказів, залишається по своїй суті формою подальшого господарського контролю. Судово-бухгалтерська експертиза в свою чергу не відноситься до форм фінансового контролю.

Підставою для призначення ревізії, що проводиться за ініціативою господарських або спеціальних контрольних органів, є план ревізійної роботи (планова ревізія) або повідомлення про різні порушення в підвідомчих організаціях (позапланова або раптова ревізія).

Підставою для проведення ревізії, що проводиться на вимогу слідчого або суду, являються відомості, отримані при розслідуванні або судовому розгляді, про такі обставини, які можливо виявити тільки за допомогою спеціальних знань ревізора. Підставою для призначення судово-бухгалтерської експертизи служать такі обставини справи, для правильної оцінки яких слідчому або суду потрібен висновок експерта-бухгалтера.

Підставою для проведення судово-бухгалтерської експертизи є тільки постанови слідчого або суду.

Обсяг ревізії, що проводиться за ініціативою контрольних органів, визначається на розсуд керівника установи, що призначила ревізію.

Обсяг ревізії, що призначається на вимогу суду або органів слідства, залежить від їх завдання.

Обсяг судово-бухгалтерської експертизи в усіх випадках обмежений питаннями слідчого або суду.

Об'єктами дослідження звичайної документальної ревізії є бухгалтерські документи, регістри, матеріали інвентаризацій і періодичної звітності, а також документи і записи оперативного обліку, які знаходяться в організації, що перевіряється.

Поняття «аудит» і «судово-бухгалтерська експертиза» в практичній діяльності часто змішують. Це ускладнює отримання необхідних даних по конкретній кримінальній справі.

При цьому обидві процедури використовують схожі методи і прийоми для досягнення своїх цілей.

І аудит, і судово-бухгалтерська експертиза досліджують наявність негативних фактів в операціях суб'єкта господарювання, для того, щоб в подальшому усунути ці недоліки.

Більше того, аудит, ревізія і судово-бухгалтерська експертиза застосовують у своїй діяльності одні і ті ж першоджерела інформації, проте, незважаючи на численну схожість, ці процедури мають немало відмінностей.

Головною відмінністю аудиту від судово-бухгалтерської експертизи є причини проведення процедур.

Аудит проводиться добровільно і рішення про проведення аудиту, внутрішнього або зовнішнього, приймає керівник підприємства.

Також власник, що приймає рішення про проведення аудиту, бажає перевірити правильність розрахунку податків, щоб уникнути проблем з податковою інспекцією. За проведення аудиту суб'єкт господарювання сам сплачує кошти.

Таким чином, саме головною відмінністю аудиту від судово-бухгалтерської експертизи є добровільність ухвалення рішення про проведення аудиторської перевірки.

Рішення ж про проведення судово-бухгалтерської експертизи приймає судова інстанція, в якій вирішуються питання про фінансові махінації, економічні злочини або спричинення фірмою матеріального збитку іншим особам.

Таким чином, на відміну від аудиту, судово-бухгалтерська експертиза не є добровільною процедурою, а проводиться в незалежності від бажання підприємця або власників фірми.

Судово-бухгалтерська експертиза досліджує конкретні недоліки ведення бухгалтерського обліку, виявлені ревізією.

Також відмінністю між аудитом і судово-бухгалтерською експертизою є те, що питання аудиту ставить сам власник, а питання експертизи – слідчий або суд.

Загальним же в аудиті і судово-бухгалтерській експертизі є те, що обидві ці процедури проводяться не в які-небудь певні терміни, а лише по мірі виникнення необхідності.

Література

1. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-ХІІ [Електронний ресурс] / сторінка «Законодавство України» сайту Верховної Ради. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. – Заголовок з екрану.
2. Про аудиторську діяльність : Закон України від 22 квітня 1993 р. № 3126-ХІІ [Електронний ресурс] / сторінка «Законодавство України» сайту Верховної Ради. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. – Заголовок з екрану.
3. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні : Закон України від 26 січня 1993 р. № 2939-ХІІ [Електронний ресурс] / сторінка «Законодавство України» сайту Верховної Ради. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. – Заголовок з екрану.

4. Глібо В.М. Судова бухгалтерія [Text] : підручник. – 2-ге вид., переробл. і допов./В.М. Глібо, О.П. Бушан. – Х.: Право, 2011. – 192 с. ISBN 978-966-458-192-6.

5. Камлик, М.І. Судова бухгалтерія [Text] : підручник / М. І. Камлик ; Нац. академія внутрішніх справ України. – К. : Атіка, 2007. – 552 с. – ISBN 966-326-218-4.

6. Судебно-бухгалтерская экспертиза [Text] : учебное пособие / В. Д. Пошаров [и др.]. – Х. : АРСИС. ЛТД, 2002. – 240 с. – ISBN 966-7299-45-7.

К.е.н. Гринь В.П.

Студентка 6 курсу Корбут С.В.

Запорізький національний університет, Україна

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Досвід країн з розвинутою ринковою економікою свідчить, що ефективність господарської діяльності і економічний розвиток торговельних підприємств пов'язані з якістю організації внутрішньогосподарського контролю за рухом грошових коштів, уповільнення чи припинення якого стає причиною банкрутства. Стабілізація і розвиток ринкової економіки України конче потребують удосконалення економічних методів господарювання і підвищення ефективності управлінських рішень. Отже, грошові кошти в умовах ринкової економіки стають одним з найважливіших об'єктів контролю. З одного боку, спостерігається зростання кредитних ставок в комерційних банках, вартості інших способів залучення додаткових фінансових ресурсів, з іншого боку, жорстка конкуренція змушує проводити різноманітні заходи спрямовані на пошук попиту, зокрема проведення розпродажів, знижок, дисконтів, акцій, надання безвідсоткових товарних кредитів, все це призводить до скорочення, або відстрочення надходження грошових коштів від реалізації товарів, що у свою чергу впливає на фінансовий стан торговельних підприємств і, зокрема, на їх платоспроможність.

Питання методики та організації внутрішньогосподарського контролю і аналізу руху грошових коштів знайшли відображення у дослідженнях вітчизняних та закордонних науковців. Фундаментальні праці таких закордонних дослідників як Адамса Р., Дефліза Ф.Л., Томаса Р., Хелферта Е., Хікса Д. спрямовані на розробку методики контролю і аналізу ліквідності, рівномірності та збалансованості руху грошових коштів. Вітчизняні фахівці Білуха М.Т., Болюх М.А., Бутинець Ф.Ф., Верига Ю.А., Герасимович А.М., Голов С.Ф., Малю-

SPIS

EKONOMICZNE NAUKI

OBLICZENIE I AUDYT

Егорушкина Т.Н. Специфика проведения аудита в организациях, приближающихся к банкротству	3
Долгова В.А. История развития бюджетного учета и перспективы учета в России	5
Бухарова С.А. Методы учета затрат и калькулирование себестоимости	12
Плахтинская В.А., Поплавская Е.С. Сравнительная характеристика учета инвестиций в недвижимость в Республике Беларусь и по МСФО IAS 40 «Инвестиционное имущество»	14
Смок Т.П. Внутренний аудит правильности исчисления заработной платы	17
Коробейко А.С. Внутренний аудит формирования налогооблагаемой базы по налогу на прибыль	19
Поленова С.Н., Миславская Н.А. Справочно-правовые системы в бухгалтерском учете	21
Лавренкова І.М. Ефективність проведення податкового аудиту в Україні	23
Кажикова Ж.Н. Учет доходов и расходов по финансовой деятельности	29
Абдуллина Р.И. Особенности начисления амортизации нематериальных активов	30
Алимова Д.Ж. Оценка инвестиционной недвижимости на современном этапе	32
Сорока М., Садекова А.М. Контроль качества аудиторских услуг в Украине и проблемы его проведения	34
Дайрабаева А.С., Адрисов Е.Б. Организация учета материальных затрат при добыче соли и пути их совершенствования	38
Терешина В.В. К вопросу об актуальности проблемы оптимизации запасов материальных ресурсов в целях эффективного управления	43
Loboda N.O. Accounting of productive supplies in the enterprise: organization and improvement	44
Скорба О.А. Характерні риси що відрізняють судово-бухгалтерську експертизу від ревізії та аудиту	46
Гринь В.П., Корбут С.В. Теоретико-методичні аспекти внутрішньогосподарського контролю грошових коштів торговельних підприємств	49
Коновалова Е.С. Этапы внедрения системы электронного документооборота в ОГУП «Тамбовтеплоэнергоресурс»	51
Ковалёва В.Д. Методология формирования сегментной отчетности	53

Черпак Є.О., Клімович І.М. Деякі питання обліку фінансових результатів	57
Babalola Yisau Abiodun Audit expectation gap in Nigeria: the role of accounting information system	59
Бурлакова О.А., Ульянов О.В. Виды страховых резервов: пути реформирования учета	61
Альгожина Ж.Р. Ақпарат басқарушылық есептің негізі ретінде	64
Аязбекова Ж.С. Қаржылық есеп берудің халықаралық стандарттар негізінде кәсіпорынның есептік саясатының қалыптасуы	66
Аязбекова Ж.С. Нарық жағдайында қаржылық есептілік нысандарының маңыздылығы	70
Рахмешова С.А., Елешов Н.Е. Тауарларды қайта бағалауды есепке алу тәртібі	74
Ткаченко С.А. Основные принципиальные элементы методологического подхода к проектированию и внедрению на предприятиях подсистемы бухгалтерского учёта в функционально развитых системах управления специального назначения	79
Камінська Ю.С. Перспективи розвитку звітності підприємств за рахунок посилення потреб користувачів	81
Камінська Ю.С., Жидієва Л.І. Проблеми ведення управлінського обліку на малих підприємствах	84

MATEMATYCZNE METODY W EKONOMICE

Завсєгдашня І.В., Завсєгдашня О.О. Комплексна економіко-математична модель конкурентоспроможності залізничної продукції	87
Клименко Н.А., Букет А. Основні підходи та методи кількісної оцінки ризиків	90
Ларин С.Н., Жиликова Е.В. Формализация составляющих инновационной деятельности и разработка обобщенной модели взаимодействия ее участников	95